

СТАНОВИЩЕ

от

проф. дфн Мони Ешуа Алмалех - 2.1 Филология (Общо и сравнително езиковедие, приложна лингвистика), НБУ

за

конкурса за академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 2. Хуманитарни науки. Професионално направление 2.1. Филология (анализ на дискурса – медии), обявен от НБУ в ДВ бр. 16/27. 02. 2015 г.

с

единствен кандидат, гл. ас. д-р Елена Тарашева

Процедурата е проведена според законовите изисквания и съобразно Правилника за приложение на закона и Наредбата за развитието на академичния състав в НБУ. Ректорът на НБУ определя Научно жури на основание решение на АС 08/28.04.2015 г. със заповед № 3-РК-241 от 29. 04. 2015 г.

Елена Тарашева е родена на 29.07.1962 г. Тя е щатен главен асистент, доктор, преподавател в бакалавърска и магистърска степен – департамент „Англицистика“, НБУ.

I. Изследователска (творческа) дейност и резултати.

Гл. ас. д-р Тарашева участва в конкурса с монографичния труд *The Image of a country in International Media: the case of Bulgaria*. Cambridge Scholars Publishing. 2014. Книгата се състои от 158 страници, Въведение, Пет глави, Заключение и Библиография. Приложено е резюме на монографията от 7 страници на български език, което съответства на съдържателната страна на монографията.

В труда няма предложени нови научни теории. Авторката използва *анализ на съдържанието, критичен анализ на дискурса и корпусна методика*. Обект и предмет е това какъв образ на България се създава в международно призната медия като ББС. Изследването включва всички материали за България, публикувани на веб-страницата на ББС в продължение на 5 години – от 2007 до 2012.

По три основни причини смятам че важен принос е приложението на трите метода и подхода. Първата причина е, че авторката показва зрялост, която се състои в отчитането на факта, че един метод не може да даде изчерпателна картина на анализираният явление. Втората е, че обектът и предметът на анализ са социално, политически и лингвистично значими. А третата е, че д-р Тарашева компетентно прилага научните методи.

Радвам се, че качествената методика на Майкъл Халидей все повече си пробива път в България и Тарашева е един от примерите за този положителен, по мое мнение, пробив, който в голяма степен е затруднен от трудно преводимата на български език терминология на Халидей.

Смятам, че в контекста на правилното прилагане на научните методи трябва да се изтъкне голямата, по мое мнение, значимост на изводите на Тарашева. А именно, наблюденията показват как точно се създава негативният

образ на нашата родина в иначе славеща се със своята обективност обществена медия като ББС. Намирам, че българските държавни, обществени и частни институции би трябвало да се възползват от публикуваната монография, за да изискат промяна в отношението и начина на изказ.

Не съм почитател на недостатъците, да не кажа недъзите, на българския преход. Смятам, че наистина има още дълъг път да се извърви, докато се промени манталитета на населението в България, тъй че да се изчисти от зловредните балканизми, които виждаме и в наши съседи на Балканите, както и от посткомунистически социално-психологически метастазни носталгии. В този контекст монографията е полезна и е използвана не само за „износ“, но и за вътрешна консумация.

Тарашева публикува няколко статии на английски език по тематиката и методиката на монографията, които са оригинални произведения и показват стъпките, които са извървяни докато се стигне до монографичния текст.

Сред другите публикации на Тарашева има набор от текстове, ангажирани с преподаването на английски език като чужд. Аз няма да се сирам на тях, доколкото колегите от департамент „Англицистика“ са най-компетентни в тази област.

От всички статии на Тарашева най-силно впечатление ми направи „The place of Eastern European researchers in international discourse: Critical discourse analysis applied to corpora from specialized journals” *Discourse and Society*, 22 (2). pp. 190-208. Sage. 18 стр., защото показва същата социална и професионална ангажираност, демонстрирани в монографичния труд. Статията е най-цитираното произведение на Тарашева и това не е случайно.

Тарашева проявява смелост и директност по един болезнен, по мое мнение въпрос, който засяга всички академични хуманитаристи в България, а и в другите посткомунистически държави. Авторката реализира събирането на статически данни от набор от списания на престижното издателство Sage и от електронно достъпните данни в SEEOL (Central and Eastern European Online Library, Централно- и Източно-европейска он-лайн библиотека). Д-р Тарашева ползва с компетентност т.нар. критико-дискурсивен анализ (critical discourse analysis - CDA). Изводът, че авторите от бившите социалистически страни в изследваната област (лингвистичния дискурс и социолингвистичните фактори, които обуславят публикациите в международни научни списания), публикуват много малко в престижни англоезични научни списания не е изнедада. Авторката обаче представя много прецизна статистика на авторите по брой, проценти, страни и списания, което е плод на много сериозна и упорита работа.

Смятам, че направените изводи важат за анализирани списания и област (лингвистичния дискурс и социолингвистичните фактори, които обуславят публикациите в международни списания), но си позволявам да не се съглася с някои елементи от изводите в тази статия, които, по мое мнение, не се отнасят като цяло за хуманитаристите от бившия източен блок.

Извод 1 - малкото публикации повдигат „сериозни въпроси относно висшето образование в бившите комунистически страни, за достъп до

определена литература“. Този извод е частично верен – като редовен докторант по „структурна, приложна и математическа лингвистика“ аз държах приеман изпит и изпит по специалността върху Чомски и чомскианската парадигма в началото на 80-те години. Вярно е, че тази парадигма не се преподаваше в повечето университети, но точно толкова е вярно и наблюдението на проф. Мая Пенчева, че западните автори, в огромната си част, въобще не четат и не познават Централно- и Източноевропейска научна литература. Налице е и обратната страна на медала - прекалено често, редом до върховите автори, ние сме принудени да консумираме един посредствен сив поток, който открива топлата вода. Освен това, в последните десетилетия чест мотив (но не и истинска причина) за отхвърляне на статии в англоезични списания (извън изследваните от Тарашева) е „лош английски език“, което често не отговаря на истината. Да си го кажем направо – след падането на Берлинската и другите стени между бившия Източен блок и Западните демокрации има достатъчно много качествени изследователи и текстове, които не намират място с рецензии в престижни списания - не само поради езиковата бариера, а и защото има страх за собствения стол.

Извод 2 - „грешки в академичното писане и изследванията, като идиосинкразно цитиране и странно използване на корпуси, аморфно структуриране на изследването“. По мое мнение, в общия случай, тези слабости не са типични за българските хуманитаристи.

Статията „Do Bulgarians publish in international linguistic journals?“ *Годишник на департамент Чужди езици и литератури* засяга същите проблеми. В нея (преди пет години, 2010-2011) Тарашева, на базата на своите подробни изследвания, прави извод, напълно сходен с този на Мая Пенчева:

„В заключение, може безопасно да се предположи, че Берлинската стена все още разделя Източния лингвист от неговия Западен колега. Докато хората от изток учат в чужбина и се опитват да се интегрират, западняците пазят дистанция. Не без угризения, използвам термини, които би трябвало трябвало да се разтопят в края на Студената война. За съжаление, резултатите показваха тяхната релевантност в наши дни.“

Цитиранията на произведенията на д-р Тарашева са: в Google Scholar 10; в Скопус – също 10 цитирания.

Тарашева има 10 публикации в рецензирани научни издания и минимум 5 участия в творчески форуми с предварителна селекция.

През годините след последната ѝ атестация гл.ас. Тарашева участва в 2 проекта:

Единият, „Ефективно ли е ученето на чужд език за академични цели чрез включване на методи от антропологията и анализ на медиите?“, е финансиран от Фонда за развитие на научните изследвания на НБУ (2005 -2006). Резултатът са две публикации: “Media as content for language learning at university: impact on language proficiency”. Wilkinson, R. & Zegers, V. (eds.) *Realizing Content and Language Integration in Higher Education*. Maastricht: Maastricht University. 2008. pp. 179-188 и Тарашева. Е., Иванчева. Т. „Как да преподаваме английски език

чрез анализ на медии”, *Чуждоезиково обучение*, 2008. София: МОН. 12 страници.

Вторият проект е „Включване на гражданско образование в учебните програми“ (2008) и получава финансиране от Британския съвет в Лондон. Резултатът е публикуван като: “Integrating Citizen Education into English Language Courses for University Students” In: Thelma Gimenez and Susan Sheehan (ed.) *Global Citizenship: Lessons From The Language Classroom*. The British Council.

II. Учебна и преподавателска дейност.

Аудиторната и извънаудиторна заетост на Тарашева в периода 2009-2014 г. е изпълнена и и преизпълнена:

2009/10 – 150 аудиторни от изисквани 120; 60 извънаудиторни от изисквани 60.

2010/11 - 180 аудиторни от изисквани 120; 60 извънаудиторни от изисквани 60.

2011/12 - 210 аудиторни от изисквани 120; 60 извънаудиторни от изисквани 60.

2012/13 - 200 аудиторни от изисквани 120; 120 извънаудиторни от изисквани 60.

2013/14 - 300 аудиторни от изисквани 240; 245 извънаудиторни от изисквани 60.

По отношение на работата в електронния обучителен модул MOODLE–НБУ изискванията за публикуване на материали в Мудъл през целия период (2009-2014 г.) са изпълнени. Данните от справка по години изглеждат така:

2009-10 245 анимирани слайда в Мудъл; 7 страници интерактивни тестове; 32 страници текст за четене.

2010-11 431 анимирани слайда в Мудъл; 12 интерактивни тестове; 15 страници текст за четене

2011-12: 654 страници текст в Мудъл

2012-13: 654 страници текст в Мудъл

2013-14: 878 страници текст в Мудъл

В периода 2009-2014 г. Тарашева е работила с 4 студенти по програма „Еразъм“.

Според подадената справка, средната оценка на студентите за удовлетвореност от преподавателската дейност на гл. ас. д-р Тарашева е над 4.00. Тарашева активно ползва текущото оценяване.

III. Административна и обществена дейност.

От 2009 д-р Тарашева е директор на програма „Англицистика“. С последвалите реформи става програмен директор на департамент „Англицистика“ с отговорност и за магистърските програми „Писмен и устен превод“, „Лингводидактика“ и „Американистика и британистика“, “Сравнителни изследвания”, както и за майнър програмите „Англицистика – превод“ и „Преподавател по чужд език“. В момента е програмен консултант за

бакалавърската програма „Англистика (Английски език, култура и литература)“ и за магистърските „Американистика и британистика. Сравнителни изследвания“, „Писмен и устен превод“, „Лингводиактика“, както и за майнър програмите на департамент „Англистика“. Тези програми стартират и дори увеличават приема си.

При участието си в департаментни съвети Тарашева представя следните инициативи и проучвания:

- Презентация за компонентите на филологията: четири направления, които да протичат през годините – езикознание, литературознание, културознание, превод.
- Презентация за прогресията в курсовете по практически английски език в програмата.

Гл. асистент Тарашева води курс по английски език за напреднали в Центъра за учебителни ресурси.

Тарашева участва в проекти за стратегическо развитие на НБУ със следната активност:

- Развиване на курсове по английски език с академичен характер;
- Представяне на програмите на Департамента на европейския сайт за университетско образование Study Portals <http://www.mastersportal.eu/search/?q=ci-2|kw-bulgaria|lv-master|66d87ccf>
- Поддържа страница на програмите на департамент „Англистика“ във Фейсбук.

Заключение. С оглед на всичко изложено, смятам, че дейностите на гл. ас. д-р Елена Тарашева отговарят на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“. Предлагам на Научното жури да присъди на Елена Тарашева академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 2. Хуманитарни науки. Професионално направление 2.1. Филология. (анализ на дискурса – меди) и допускане до избор от Академичния съвет на НБУ.

14 юли 2015 г.

Подпис